

Nr 155.

Av herr **Lindström m. fl.**, om skattefrihet för vissa slag av stiftelser och fonder.

I underdånig skrivelse den 14 juni 1938 har överståthållarämbetet anført: »I 7 och 12 §§ i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhets-skatt samt i 53 § kommunalskattelagen givas bestämmelser om befrielse från skattskyldighet för stat, kommuner samt fromma stiftelser m. fl. institutioner. Befrielsen gäller all skatt för inkomst och förmögenhet dock att, såvitt fråga är om kommunalskatt frikallelsen ej avser inkomst av fastighet och i vissa fall ej heller inkomst av rörelse. Åt nu berörda föreskrifter hava taxeringsnämnderna i Stockholm och säkerligen även på många andra håll av ålder givit en vidsträckt och välvillig tillämpning av bedömandet av stiftelsers och fonders skattskyldighet. Sålunda hava fonder, vilkas avkastning gå till samhällsgagneliga ändamål, till allmänna kulturella sådana eller till ändamål av gagn för kommuner, befriats från skattskyldighet. Överståthållarämbetet har för sin del icke funnit anledning påyrka ändring härutinnan, då denna praxis syntes ämbetet väl motiverad och till gagn för det allmänna.

Emellertid har frågan om dylika fonders skattefrihet i några nyligen meddelade utslag av regeringsrätten kommit under dess omprövning i anledning av anförda besvär. Därvid har regeringsrätten förklarat skattskyldighet föreligga för åtskilliga fonder av den art och beskaffenhet, att de hittills enligt förberörd praxis ansetts vara skattefria. Såsom motivering har endast anförts, att fonderna på grund av sitt ändamål icke vore fritagna från skattskyldighet.

Därest icke bestämmelser i annat hänseende meddelas, måste taxeringsnämnderna givetvis följa den av regeringsrätten intagna ståndpunkten, med påföljd att, med ändring av tidigare tillämpat förfarande, en mångfald donationsfonder, som främja allmännyttiga och landsgagneliga ändamål, bliva föremål för ofta hård beskattning. Därigenom kommer först och främst det ändamål, donationsfonderna avse att främja, att bliva lidande, i vissa fall torde rent av all utdelning tillsvidare bliva inställd. Än vidare komma dylika beskattningsåtgärder med säkerhet även att för framtiden motverka intresset för att ställa medel till förfogande för allmängagneliga ändamål.

Med hänsyn till vad sålunda anförts får överståthållarämbetet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes taga under övervägande, huruvida icke sådana ändrade bestämmelser borde meddelas rörande donationsfonders beskattning, att den av överståthållarämbetet ovan berörda tidigare praxis bleve i huvudsak lagfäst. Då årets riksdag i ett särskilt fall uttalat sig för ökad skattefrihet beträffande donationsmedel och då därav torde kunna föran-

ledas en allmän omprövning av förevarande spörsmål, har överståthållarämbetet ansett sig ej böra föregripa densamma och har därför, i avbidan å Eders Kungl. Maj:ts beslut, anmodat taxeringsnämnderna i Stockholm att tillsvidare under nu löpande taxeringsperiod icke ändra förut tillämpad praxis i förevarande hänseende.

Överståthållarämbetet har emellertid tillika meddelat, att, därest icke åtgärder för vinnande av ändrade lagbestämmelser i frågan vidtagas före nästa taxeringsperiod, ämbetet icke vidare kan ifrågasätta, att taxeringsnämnderna skola underlåta till beskattning upptaga ifrågavarande fonder.»

Denna skrivelse har, enligt vad vi inhämtat, remitterats till kommunal-skatteberedningen. Därest förslag icke blir föremål för proposition till denna riksdag, är att förutse, att, såsom överståthållarämbetet framhåller, de i dess skrivelse omnämnda utslag av regeringsrätten bliva normerande för de taxeringar, som komma att äga rum, intill dess den tidigare praxis kan bliva i huvudsak lagfäst, varigenom angivna donationsfonder varit i allt väsentligt befriade från skatt till stat och kommun.

Vi dela helt och hållet de synpunkter i fråga om det synnerligen behjärtansvärda i en sådan skattefrihet, åt vilka överståthållarämbetets skrivelse giver ett så klart uttryck. Möjligen kan det finnas skäl att utsträcka densamma till vissa andra fonder eller stiftelser, vilka, ehuru ej för närvarande skattefria, likväl fylla i huvudsak samma ändamål som de närmast här åsyftade. Då frågan nu befinner sig under utredning, hava vi icke ansett oss böra framlägga något förslag till lagtext i ämnet. Vi hemställa därför,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om åvägabringande snarast möjligt av sådana lagbestämmelser, varigenom skattefrihet uttryckligen fastslås för stiftelser och fonder, vilkas avkastning går till samhällsgagnliga eller allmänt kulturella ändamål eller till ändamål av gagn för kommuner.

Stockholm den 23 januari 1939.

Rickard Lindström.

L. Tjällgren.

Fredrik Ström.

K. Schlyter.

Axel Mannerskantz.

Arthur Heiding.

Harald Nordenson.

Georg Andrén.

Bertil Ohlin.

N. Gärde.

Sam Larsson.

Knut Petersson.

Ruben Wagnsson.

K. G. Ewerlöf.

Östen Undén.